

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w W. przeciwko Ł. W. o zapłatę (Sygn. akt: III C 1177/17) zasądził od pozwanego Ł. W. na rzecz powoda (...) Spółki akcyjnej w W. kwotę 135 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty od 29 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty (punkt I) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 137 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach.

Dnia 7 lipca 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i pozwany Ł. W. zawarli umowę na korzystanie z C. F. Klub (...). W ramach tej umowy strony ustaliły, że umowa została zawarta na czas nieokreślony z miesięcznym okresem wypowiedzenia. Wysokość opłat za karnet strony ustaliły na 135 złotych miesięcznie, płatne zleceniem stałym. Jednocześnie pozwany oświadczył, że zapoznał się i zaakceptował regulamin.

W regulaminie wskazano, że w przypadku zawarcia umowy na czas nieokreślony, płatność za karnet powinna być dokonywana przy użyciu karty płatniczej (zlecenie stałe) lub przelewem bankowym (polecenie zapłaty). W umowie strony przewidziały, że członek klubu może wypowiedzieć umowę zawartą na czas nieokreślony z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.

Dnia 20 września 2015 roku pozwany złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem na 31 października 2015 roku.

Pismem z 9 listopada 2015 roku powód zwrócił się do pozwanego o zapłatę kwoty 135 złotych, zaś pismem z 21 marca 2016 roku wezwał go do zapłaty tej kwoty.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione w całości.

Sąd Rejonowy wskazał, iż z dowodu z karty rejestracyjnej wynikało, że strony zawarły umowę na korzystanie z C. F. Klub (...). Umowa ta została podpisana przez pozwanego oraz przez osobę umocowaną do zawierania umów w imieniu powoda. Co prawda okoliczność tę pozwany kwestionował, zaś powód nie wykazał, by podpisująca w jego imieniu umowę A. U., była umocowana do zawierania tego rodzaju umów, jednak okoliczność ta nie miała istotnego znaczenia, gdyż zgodnie z treścią art. 103 § 1 k.c., jeżeli zawierający umowę jako pełnomocnik nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Sąd wskazał, że ustawodawca nie przewidział szczególnej formy potwierdzenia czynności, zatem może to nastąpić w dowolnej formie, w tym przez czynności dorozumiane. Potwierdzenie wywołuje skutki *ex tunc*, czyli od chwili złożenia oświadczenia woli przez fałszywego pełnomocnika. Potwierdzenie takie może nastąpić bądź przez samą osobę, w imieniu której czynność została dokonana, jak i pełnomocnika, działającego w procesie, przy czym samo oświadczenie woli mocodawcy o udzieleniu pełnomocnictwa do złożenia takiego oświadczenia może być jednak złożone w sposób dorozumiany. Założenie celowego działania mocodawcy w kierunku wygrania procesu pozwala przyjąć, że zakresem umocowania strona objęła także złożenie w jej imieniu określonego oświadczenia woli, jeśli jest to niezbędne w ramach obrony jej praw w procesie.

Sąd miał na uwadze twierdzenia pozwanego dotyczące znacznej odległości pomiędzy C. F. Klub (...) a miejscem zamieszkania pozwanego (ok. 13 km) Jednak okoliczność tę Sąd Rejonowy uznał za indyferentną, wskazując że z żadnej normy prawa nie wynika niedopuszczalność zawierania umów, których wykonanie związane jest z przemierzaniem jakiegokolwiek odległości. Sąd wskazał, że podpisując umowę pozwany zaakceptował taką lokalizację klubu.

W ocenie Sądu Rejonowego powód wykazał także wysokość roszczenia, gdyż wysokość opłat za karnet (...) wynosiła 135 złotych i wynikała z umowy. Natomiast, jak wskazał Sąd Rejonowy, z zaakceptowanego przez pozwanego regulaminu wynikało, że opłaty za karnety należne są i płatne za poszczególne okresy rozliczeniowe, zaś okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy (pkt 15), przy czym płatność winna nastąpić w terminie do 5. dnia każdego miesiąca (pkt 17). Z powyższego wynika wysokość należności pozwanego za każdy miesiąc obowiązywania umowy. Wprawdzie pozwany podniósł, że nie podpisywał regulaminu, jednak zwrócić należy uwagę na to, że w umowie z 7 lipca 2015 roku związał się jego treścią, co potwierdził podpisem. Pozwany podniósł, że zapoznał się z inną wersją regulaminu, jednakże w żaden sposób nie dowiódł, by zostało sporządzonych kilka regulaminów, które byłyby w tym zakresie sprzeczne. Z treści pkt 27 regulaminu wynika uprawnienie pozwanego do rozwiązania umowy za zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. Sąd wyjaśnił, że wypowiedzenie ma tę cechę, że umowa ulega rozwiązaniu po zakończeniu okresu wypowiedzenia. Do czasu rozwiązania strony związane są jego ustaleniami i winny spełniać wzajemne swoje świadczenia, w tym z tytułu miesięcznych opłat. Ostatecznie z formularza rezygnacji wynikało, że pozwany złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy dnia 20 września 2015 roku ze skutkiem na 31 października 2015 roku, co wynika z podpisu znajdującego się na tym dokumencie. Sąd wyjaśnił dalej, że nawet gdyby przyjąć, że oświadczenie to nie zostało złożone powodowi, nie doszłoby do rozwiązania umowy, lecz nie niweczyłoby to istnienia samej umowy z 7 lipca 2015 roku.

W toku procesu pozwany podniósł również, że nie otrzymał wezwania do zapłaty. W ocenie Sądu Rejonowego okoliczność ta również nie miała znaczenia, bowiem wysokość opłaty wynikała z treści umowy, zaś wymagalność tego roszczenia wynikała z regulaminu.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. na pozwanym ciążył obowiązek wykazania, że spełnił swoje roszczenie. Norma wynikająca z art. 6 k.c. nie nakłada na powoda obowiązku wykazywania wszystkich okoliczności, w tym takich, które są korzystne dla strony przeciwnej.

Stan faktyczny w sprawie Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dowodów przywołanych w uzasadnieniu. Sąd Rejonowy oddalił wnioski pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. U., bowiem pozwany – mimo wezwania – nie oznaczył faktów, które za pomocą tego dowodu miały zostać udowodnione.

Mając na uwadze powyższe okoliczności sąd uznał powództwo za uzasadnione. O roszczeniu odsetkowym Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., wskazując że zgodnie z treścią pkt 17 regulaminu wymagalność opłat została ustalona z góry do 5. dnia każdego miesiąca, co oznacza że w przypadku opłat za październik 2015 roku wymagalność przypadała na 5 października 2015 roku, a zatem z następnym dniem pozwany popadł w opóźnienie. Niemniej jednak zgodnie z treścią art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może orzec ponad żądanie, a zatem Sąd Rejonowy zasądził odsetki za okres od wniesienia pozwu.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł odpowiednio do treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na poniesione przez powoda koszty procesu składały się: opłata sądowa w wysokości 30 złotych, zastępstwo procesowe w wysokości 90 złotych oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych. W takim stanie rzeczy orzeczono jak w pkt II sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany Ł. W. zaskarżając go w całości oraz wnosząc o uwzględnienie apelacji poprzez oddalenie powództwa w całości jako nieudowodnionego oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

Według apelującego powód wskazał w pozwie, że została podpisana umowa na korzystanie z C. F. Klub w S. przy ul. (...). (...), ((...)-(...) S.), jednakże na poparcie tego przedstawiona została umowa, w której nigdzie nie ma stwierdzenia o tym, iż jest to umowa na korzystanie z C. F. Klub w S. przy ul. (...). (...), ((...)-(...) S.). W istocie, faktem jest, że pozwanego nigdy nie interesowało by aby ćwiczyć w w/ w klubie, gdyż byłoby to nielogiczne z uwagi na odległość dzielącą pozwanego od klubu pod wskazanym adresem. Pozwany zakwestionował ustalenie, jakoby w dniu 20 września 2015 r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem na dzień 31 października 2016 r. W ocenie pozwanego

tzw. formularz rezygnacji z datą wygaśnięcia na dzień 31 października 2015 r. nie może być uznany za wypowiedzenie umowy wskazanej w pozwie. Pozwany zwrócił również uwagę, że przedstawiając okoliczności faktyczne żądania powód wskazał, że pozwany wypowiedział umowę ze skutkiem na dzień 31 października 2016 r., natomiast w rubryce dot. dowodów wskazując na oświadczenie o wypowiedzeniu umowy została wskazana data 31 października 2015 r., której to rozbieżności Sąd nie wyjaśnił.

Dalej pozwany podniósł, że Sąd I instancji w ustnym uzasadnieniu nieprawidłowo stwierdził, że pozwany winien był wykazać, że wywiązał się z umowy, terminowo wnosząc opłaty. W tym przypadku – w ocenie pozwanego, Sąd w co najmniej dwóch aspektach naruszył równość stron w postępowaniu. Po pierwsze to strona która wywodzi fakt, winna przedstawić dowód na jego poparcie. Pozwany bowiem zaprzeczył, aby był coś winien powodowi. Według apelującego Sąd, nie wiadomo, z jakich przyczyn przyjął za prawdę twierdzenia strony powodowej (nie poparte żadnym dowodem), odrzucając dowód z zeznania powoda, oraz jego twierdzenia. Zgodnie z treścią art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. na stronie powodowej spoczywa ciężar udowodnienia faktu z którego wywodzi skutki prawne i obowiązek wskazania dowodów dla stwierdzenia tych faktów. Według pozwanego powód winien był dołączyć do pozwu wszelkie dokumenty, z których treści można by ustalić podstawę dla uznania roszczenia i jego ewentualną wysokość. Zaniechanie w tym zakresie uniemożliwia pełną weryfikację żądania pozwu, zaś stronie pozwanej złożenie kompletnej w treść odpowiedzi na pozew.

Nadto apelujący wskazał, że nawet gdyby Sąd I instancji błędnie przyjął iż faktycznie była umowa na korzystanie z klubu (...) przy ul. (...). (...) ((...)-(...) S.), to w przekonaniu pozwanego, powód nie przedłożył, żadnego dowodu na okoliczność zaległości pozwanego względem powoda (np. oświadczenia o uznaniu długu czy innego dokumentu, choćby prywatnego). Sąd przedstawił w ustnym uzasadnieniu, że Powód nie musiał wzywać pozwanego do spłaty zadłużenia, gdyż to wprost wynikało z umowy. Powód w tym miejscu stwierdza, jeśli by przyjął, tak jak powód wskazał w uzasadnieniu, że umowa wygasła w dniu 31 października 2016 r., to w/w wezwania są przedwczesne i nie mogą stanowić tym, że powód próbował rozwiązać spór pozasądowe.

Dalej pozwany konsekwentnie wskazał, że nie otrzymał żadnych wezwań do zapłaty od strony powodowej.

W jego odczuciu Sąd I instancji naruszył ponownie zasadę równości stron, dając Dalej pozwany wskazał, że według posiadanych przez niego informacji Klub (...) oprócz płatności realizowanych poprzez polecenie zapłaty czy zlecenie zapłaty pobierał opłaty również w kasie, wydając paragony. Te paragony w zależności od sposobu przechowywania stawały się nieczytelne.

Pozwany zwrócił również uwagę, że przy kryteriach które do rozpatrzenia sprawy przyjął Sąd I instancji równie dobrze powód mógł rościć kwotę 270 lub nawet 305 zł, a Sąd I instancji i tak przyjąłby je za pewnik.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego oraz o zasądzenie na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona i jako taka podlegała oddaleniu.

Na wstępie odnotować należy, że niniejsza sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym, Sąd Okręgowy nie prowadził postępowania dowodowego, stosownie więc do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku ograniczać się może do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku, z przytoczeniem przepisów prawa.

Wyjaśnić należy, że umowa zawarta pomiędzy stronami była umową o świadczenie usług, do której zastosowanie znajdowały odpowiednio przepisy o zleceniu – na podstawie art. 750 § 1 k.c. Zawarta umowa miała charakter odpłatny. Strony uregulowały możliwość wypowiedzenia umowy, z czego pozwany skorzystał.

Powód w tym postępowaniu domagał się zapłaty miesięcznej opłaty wynoszącej zgodnie z umową 135 zł, za okres jednego miesiąca tj. październik 2015 r. Nie ma racji Sąd Rejonowy wskazując, że roszczenie powoda znajdowało oparcie w przepisie art. 471 k.c., gdyż powód nie domagał się odszkodowania za niewykonanie umowy, lecz wyłącznie zapłaty za gotowość świadczenia na rzecz pozwanego usług przez okres miesiąca października 2015 r. Roszczenie powoda było zatem żądaniem spełnienia przez pozwanego świadczenia umownego, w myśl zasady realnego wykonania zobowiązania, wywodzonej zasadniczo z art. 477 k.c. i 491 k.c. Zasada ta zakłada, że wierzyciel powinien uzyskać od dłużnika dokładnie to świadczenie, do którego dłużnik był zobowiązany. Wynika z niej, że w wypadku naruszenia zobowiązania wierzyciel może wybrać jedno z dwóch alternatywnych roszczeń: o wykonanie zobowiązania zgodnie z treścią stosunku prawnego lub o naprawienie szkody wyrządzonej jego niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem. W pewnych wypadkach natura zobowiązania może jednak wykluczać powstanie roszczenia o jego wykonanie, pozostawiając wierzycielowi jedynie możliwość żądania naprawienia szkody wynikłej z jego niewykonania lub nienależytego wykonania. Tym samym nie sposób się zgodzić z kwalifikacją dokonaną przez Sąd Rejonowy, że roszczenie powoda miało swoje źródło w przepisie art. 471 k.c. Przy czym ta okoliczność nie ma żadnego znaczenia dla przyjęcia, że wydane przez Sąd Rejonowy orzeczenie odpowiada prawu.

Wobec formułowanych przez pozwanego zarzutów, Sąd wskazuje, że istotnie w pozwie pojawił się w formułowaniu okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie pozwu błąd, gdyż powód błędnie wskazał, że pozwany wypowiedział umowę ze skutkiem na dzień 31 października 2016 r. Tym niemniej Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny sprawy nie miał żadnych wątpliwości, że umowa została wypowiedziana ze skutkiem na dzień 31 października 2015 r.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, iż powód wykazał istnienie oraz treść stosunku zobowiązaniowego, w tym wysokość zobowiązania finansowego spoczywającego na pozwanym. Te okoliczności wynikały nie z twierdzeń powoda, lecz przedstawionych dokumentów w postaci: umowy - karty rejestracyjnej, regulaminu i formularza rezygnacji. Warte podkreślenia jest to, że na rozprawie z dnia 19 lipca 2018 r. pozwany po okazaniu mu karty rejestracyjnej – umowy (k. 13) potwierdził, że znajdują się na niej jego podpisy. Trafnie również Sąd Rejonowy uznał, że powód wykazał wysokość roszczenia obciążającego pozwanego, a wynikającego z umowy. Z jej treści wynika bowiem, że opłata za karnet (...) wynosiła 135 zł. Z zaakceptowanego przez pozwanego regulaminu wynikało natomiast, że członek klubu może wypowiedzieć umowę zawartą na czas nieokreślony z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego (pkt 27 Regulaminu). Opłaty za karnety były należne za poszczególne okresy rozliczeniowe, a okresem rozliczeniowym jest jeden miesiąc kalendarzowy. Podpisując umowę, członek klubu zobowiązywał się uiszczać opłaty za karnet przez cały okres trwania umowy (pkt 15 Regulaminu).

Pozwany, wobec złożenia rezygnacji ze skutkiem na dzień 31 października 2015 r. zobowiązany był uiszczać opłaty za karnet. Wypowiedzenie ma bowiem tę cechę, że umowa ulega rozwiązaniu po zakończeniu okresu wypowiedzenia. Natomiast do czasu rozwiązania strony związane są postanowieniami umownymi i winny spełniać swoje wzajemne świadczenia, co słusznie wskazał Sąd Rejonowy, ale które to świadczenie powoda uznał za odszkodowanie. Wbrew twierdzeniom pozwanego nie ma znaczenia, że wypowiedzenie zostało złożone przez pozwanego na dokumencie zwanym „formularz rezygnacji” nie zaś „wypowiedzenie”. Formularz taki obowiązywał bowiem w Klubie (...), a jego wypełnienie było jednoznaczne z wypowiedzeniem zawartej umowy.

Odnosząc się do zarzutów związanych z naruszeniem przez Sąd art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. Sąd Okręgowy jedynie wyjaśnia, że pozwany w tym postępowaniu, w sytuacji gdy nie kwestionował, że to jego podpisy widnieją na umowie – karcie rejestracyjnej, oraz formularzu rezygnacji, obowiązany był wykazać, że zadośćuczynił zobowiązaniu, tj. zapłacił dochodzoną przez powoda kwotę stanowiącą opłatę za karnet za miesiąc październik 2015 r.

Jednakże słusznie wskazał Sąd, pozwany nie sprostął ciężarowi dowodu. Z treści art. 6 k.c. wynika bowiem, że wierzyciela - powoda dochodzącego od dłużnika spełnienia świadczenia - obciąża ciężar wykazania przysługującej mu wierzytelności, to jest wykazania faktów, z których właściwe przepisy prawa materialnego wiążą powstanie wierzytelności o określonej treści i rozmiarze, natomiast dłużnika - pozwanego - obciąża ciężar wykazania faktów tamujących lub niweczących prawo powoda (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 listopada 2017

r., ACa 491/17). Pozwany nie przedstawił na powyższą okoliczność żadnego dowodu, który potwierdzałby dokonanie płatności w kwocie 135 zł co stanowi równowartość opłaty za karnet za okres 1 miesiąca – okres wypowiedzenia (tj. od dnia 1.10.2015 r. do dnia 31.10.2015 r.). Podniesione w apelacji uwagi pozwanego dotyczące możliwości zapłaty w kasie klubu i braku trwałości paragonów niczego do sprawy nie wnoszą i nie mogą tamować, czy wręcz niweczyć prawa powoda. Obowiązkiem pozwanego było przedstawienie dowodu wskazującego na spłatę zobowiązania na rzecz powoda.

Na marginesie Sąd Okręgowy wskazuje, że apelacja pozwanego była apelacją strony nie korzystającej z pomocy pełnomocnika zawodowego. Nie oznacza to jednak, że jej nieporadne sformułowanie winno prowadzić do jej odrzucenia. Z apelacji wynika jakie zarzuty pozwany formułuje i czego się domaga, a tym samym podlegała ona merytorycznemu rozpoznaniu.

Pomimo zatem wskazania błędnej podstawy roszczenia, rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego było ze wszelch miar słuszne. Mając zatem na uwadze powyższe na mocy art. 385 k.p.c. orzeczono jak w punkcie 1. wyroku. sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd oparł na zasadzie odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażonej w przepisach art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. po przyjęciu, iż pozwany przegrał niniejsze postępowanie w całości i zasądzając od niego na rzecz powoda kwotę 120 zł z tytułu wynagrodzenia reprezentującego stronę powodową w postępowaniu apelacyjnym pełnomocnika, ustalonego w oparciu o § 2 pkt 2 w z. Z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

SSO Katarzyna Longa

sygn. akt II ca 1292/18 S., dnia 07 grudnia 2018 r.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować i zakreślić w kontrolce uzasadnień;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu;
3. po dołączeniu (...) akta zwrócić Sądowi Rejonowemu.